

GUNNERSKE *Nytt*

GUNNARSKOGS BYGDELAGS TIDNING
FÖR ALLA MED KÄNSLA FÖR BYGDEN

Pris: 20:- NR 4 2003

6:ans Musikal LÅNTA FJÄDRAR

ur innehållet:

Älgspecial

sid 5 - 7

**Linodling på
Lafallhögda**

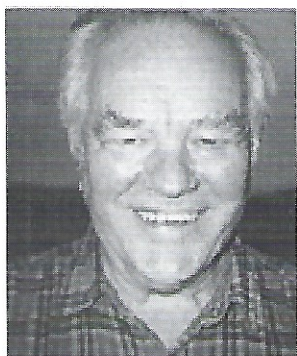
sid 9

**Hopptävling i
Bortan**

sid 16

Te å börje mä

Grå november. Det här har nog varit den gråaste och mörkaste månaden på många år, många deppar och känner sig evigt trötta.

Men man får inte ge upp, man får aldrig ge upp. Snart kommer julen med god mat, fester och glam. Sen går det mot vår med ljusa längre dagar och livsandarna återvänder, växer och blir starkare. Då skall vi göra allt vi inte hann med i år och så får vi nya tankar och idéer om sånt vi inte tänkt på tidigare. Så kontentan av denna grå månad blir: tänker vi rätt och framåt så gör den oss starkare

Ha det så bra.

Alf Danielsson

Äventyr, är det perfekta resultatet av dålig planering och tur.

Gûnnerske Nytt

Nummer 4, årgång 10, 2003

Redaktör och ansvarig utgivare:

Alf Danielsson

Gunnarskogs bygdslag

Tel 0570-322 91, Fax: 0570-326 91

Pg:59 69 29 - 0

Redaktionskommitte:

Fredrik Mattson

Torsten Nilsson

Anders Gillberg

För annonsering kontakta Maja Olsson

Tel: 0570-77 00 96

Tvärud, 670 35 Gunnarskog

Annonspriser:

1/5 sida 350 kr

1/4 sida 500 kr

1/2 sida 750 kr

1/1 sida 1000 kr

Material till tidningen skrivs till största delen av redaktionsmedlemmar samt gunnarskogsborna.

**Insändare, artiklar m.m
mottages med största tacksamhet!**

Utkommer med 4 nr/år

Upplaga 700 exemplar.

Utdelas till alla medlemmar

i Gunnarskogs Bygdslag.

Boende utanför Gunnarskog kan prenumerera på tidningen genom att sätta in 100 kr på postgirokonto 59 69 29 - 0

Tidningen är politiskt och religiöst obunden.

Framställt av:

Fredrik Mattsson

Annica Westerberg

**FRÅN
LÄSEKRETSEN**

Insänt av Mariann i Börtan

TÄNKVÄRT...

Samvetet är som en svärmor
vars besök aldrig tar slut

När man gör det man inte ska
så händer ibland det som man inte vill.

Drömmar är tankens söndag

DE BARNEN:

Jag besökte goda vänner som har en 4-årig
son, pigg och glad.

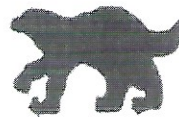
Pappan kom hem med en stor påse godis
och säger till sonen:

- Här ska du få se vad jag har köpt till nå-
gon som varit snäll hela veckan och
gjort precis som mamma sagt. Vem tror
du ska få påsen då ?

Efter en liten stund suckade sonen tungt:
Den påsen kommer att bli möjlig.....

Sänd in "smått o gött te" denna spalt!
Kom ihåg att underteckna breven!

**Evenemang
i Gunnarskog**

Julfest med gröt
Fridhem, Sälboda

3 /1 kl 18

*

Barnfest

Tväruds gymnastiksal

18/1 kl.16

*

BIK:s Årsfest

Charlottenbergs Folkets Hus

24/1 kl. 10-17

*

Årsmöte Bygdegårdsföreningen

Fridhem, Sälboda

13 /12 kl 19

*

*Skicka in meddelande om
kommande arrangemang i Gunnarskog !*

OBS!!!!

OBS!!!!

**Det här numret av tidningen går ut till alla hushåll
i Gunnarskog.**

I tidningen finns ett inbetalningskort för medlemsavgiften
till Gunnarskogs Bygdelag. Bor du i Gunnarskog betalar
du 60 kr, för er som bor längre bort och får tidningen per
post gäller 100 kr. Du fyller i inbetalningskortet (**glöm inte
fylla i namn och adress**) och betala in senast den sista
januari, så kommer Gûnnerske Nytt i din brevlåda hela
nästa år.

Alf Danielsson

Älgjakta i Jarpre 2003

Vö samlinga va dä vesst på dä vise
att te slut se löste jaktledarn jakträttsbevis
å i förste dreve vart dä tre skötter över
må vi har flere än vi behöver?
Paul sköt kalven i Gatskogen

å flere stycka te vägen drog en.

Sänna kom Täpphögda på tur
å Tomas å Anders sköt hörden tjur
å Mattias mä två sköt
feck kviga på sin lôt
å sjal bättre jä på kalvprocenten
nerom Gillertjärsslänten.

I Treskedreve kom en häger
sôm grünne på hô Eva väger
han ville fell haa i kräva
men hade inte rätte smaken för Eva.

I Russere ville inte älgane ut
men Kent sköt tjurn utta prut
å i Hansängdreve
ätter dä vi fåttet beskreve
small dä bare i utsättarpassa
dä va Hans ässe han som har hann om kassa

Langt bortimot sexslage
nä vi drev Gräsjöhage
vart en hakskäggtofs resultate
men om tôcke ska en fell helst inte prate.

Om skôta blir litte vinne
kan orsaken stå å finne
i att sekte ä svårt te å finne
om en bare har i sinne
si nye älskarinne.

Bennys humör vart nock i môll
för på bena hade han koll nôll
se han stöp i kôll
men dä spelte ingen rôll
bare bössja va i behôll.

Om onsdan töcker jä dä nötter
te å nämne två skötne krötter
å da va dä Lars Lindström
oppföllde en dröm
om biff a la säg,
som räcker te även te däg å mäg.

Danskane sköt bägge
träffte gjorde han mä skägge
sänna gjorde Magnus hysse
se dä vart spåring bortom Lysse.

Iblann ä dä svårt mä addition
nä sköttane ska i funktion
men för å förbättre den tekniken
föreslås en kurs i aritmetiken.

Magnus skjuter langt å gärne
å nu vart dä en betlehemsstjärne
å Anders å Per å Ove
skjutlöcka si prove
å vö ättersöke va döskôta två
dä pruter vi inte ett dugg på.

Gunnarskogs

Byggservice

**Från grund
till inredning**

Tel/fax 0570-35011

Olle Algsten
070-312 70 44

Putte Ålander
070-679 19 00

Möe dä ä sôm fôlk äter gärne
 men väldit sällan älgens hjärne
 men nu ha vi hört att detta hände
 å följdane tået rätt mange kände
 för protestane ifrå magen
 kändes ändå te Björkhagen

Sänna va förste älgjaksveka slut
 å avskjutningsreglane lär bytes ut
 å fast vi ha fått sjöttan älger
 lär vi jage möe kalv på helger.

Felprocenten på älgstamsprognosen va hög
 se jä trur dä ä knappt att den dög
 men kalvantale stämde på precken
 å dä va fell ändå ett gött tecken.

G.L.

ÄLGAVSKJUTNING 2003 (t.o.m.23/11)

JAKTLAG	Tjur	Ko/kviga	kalv	Kvar
Södra Gunnarskogs Älgskötselområde				
Stommen	4	1	3	3 kalv
Gårdsås	4	2	6	1 vxn+1kalv
Årbotten	2		1	3 vxn+3kalv
Byn	2	1	3	2 vxn+1kalv
Bosebyn		3	5	4 vxn+2kalv
Perserud	3	3	4	Fullt

<i>Totalt</i>	<i>15</i>	<i>10</i>	<i>22</i>	
Mellersta Gunnarskogs Älgskötselområde				
Allstakan	1	2	6	3 vxn
Tvärud	-	2	4	Fullt
Järperudsorten	6	6	5	7 kalv
Silvergruvan	8	6	11	3 kalv
Backsjön	2	2	1	Fullt
Myrkroken	4	3	6	2 vxn+3 kalv

<i>Totalt</i>	<i>21</i>	<i>21</i>	<i>33</i>	
Norra Gunnarskogs Älgskötselområde				
Furuhöjden	3	1	3	2 vxn+ 3 kalv
Axland	3	3	10	4 vxn
Bortan södra	4	2	9	Fullt
Bortan norra	4	3	1	7 kalv
Tinnhöjden	5	4	6	1vxn+3 kalv
Brattfalla	4	4	5	3 kalv
Fredros	2	3	3	Fullt
Mjögsjöhöjdens jaktklubb		1		2vxn+3kalv
Högtorpet		1	1	1kalv
Stora Enso	3	2	4	9vxn+10kalv

<i>Totalt</i>	<i>28</i>	<i>23</i>	<i>42</i>	

OBS!! Med reservation för senare jakttillfällen ej hunnit inrapporteras !

En annorlunda älgjakt

Tro det om ni vill. Men annars är det faktiskt sant att trots mitt "ointresse" för jakt, så deltog jag under tidiga ungdomsår, i älgjakten som drevkarl.

Det var mycket folk på landsbygden på den tiden och framför allt mycket ungdom. Det var väl mina ungdomskamrater som påverkade mig att ställa upp. Det räknades nästan till allmänbildningen att deltaga i älgjakten.

Det var därför naturligt att det blev mycket folk i jaktlagen. Hela Sälboda-området var ett enda stort jaktlag och det kunde då bli 75 till 100 personer. Men tillgången på älg var ju inte så där över "hövan" i början av 40-talet. Så det var naturligtvis inte frågan om någon ekonomisk vinning.

Älgjakten pågick då endast under tre dagar (som så småningom) utökades till fyra. Då liksom nu utgjorde väl jakten ett välkommet avbrott i vardagen.

Jag tror att året var 1942. Det stora jaktlaget cyklade då ut till dreven. Under första jaktdagen

Började vi på Bjälverudshöjden, Korpbergen och därefter Brättnehagen.

Nu var det redan långt ut på eftermiddagen och vi hade hittills inte sett skymten av någon älg.

Det hade nu varit befogat att avbryta dagens övningar, men jaktledarna var energiska och tyckte att vi borde hinna åka bort till Nysocken och ta det s.k. Björkenäs-drevet innan det blev för mörkt.

Väl framme i Björkenäs bestämde vindriktningen att drevkarlarna skulle ställa upp längst efter stora landsvägen och driva rakt upp över Björkenäsfjället. Skyttarna skulle runda och komma bakvägen in till sina pass. Det bestämdes också att när sista skytten var framme i skyttelinjen skulle han skjuta ett signalkott och då skulle drevkedjan skrika igång.

Bröderna Wellstam hade affär i Björkenäs på den tiden. Endel av oss drivare hade turen att bli avsatta ganska nära den och vi tog då tillfället i akt och gick in. Det hade varit en lång dag och ryggsäcken var tom för länge sen.

Vi hade tur, på disken stod en kartong med färska Wienerbröd som just hade kommit med bussen. Dessa inhandlade vi först så långt lagret räckte. Detta var före plastpåsarnas tid och varorna expedierades då i vita papperspåsar. Efter hand som vi blev expedierade återvände vi till våra platser på dikeskanten och kalasade.

En filur i laget kunde emellertid inte hålla sig riktigt i styr. När påsen var tom så blåste han upp och pangade den. Han lyckades riktigt bra med sitt tilltag, så det blev en rätt bra knall.

"Höhöj" lät det från närmaste grannen i drevkedjan. "Åhå" lät det strax lite längre bort. Den skyldige blev nu förtvivlad, sprang ut i vägen och skrek: De va inte meningen, vi får inte gå än. Kom tillbaka!

"Höhöj", "Håhå", "Hallå", lät det efter hela drevkedjan ned mot klätten och man var redan i full fart framåt, så att få stopp var otänkbart.

Det berättades sedan att skyttarna fick springa se halft fördärvade för att hinna ut till sina pass när de fick höra att drevet var igång.

Någon älg fick vi inte i detta drev heller, men det berodde säkerligen inte på denna malör.

Påföljande dag jagade vi i Gravås, väster om baksjön och upp mot Backsjöbotten. Där blev det iallafall skjutande. Men när vi kom fram med drevet så visade det sig att villebrådet var en årskalv och de var fridlysta på den tiden.

Jaktlaget fick nu göra upp med polisen att köpa kalvkroppen av Länsstyrelsen, samt betala böter för olaga jakt.

Kostnaderna delades sedan solidariskt mellan deltagarna, så det blev inte många kronor på var och en. Men å andra sidan, när kalvköttet sedan skulle delas på många man, så blev inte den bördan speciellt tung att bära hem.

Det var sista gången jag deltog i älgjakten. Det kom andra intressen emellan, så någon jägare blev jag aldrig.

Birger B.

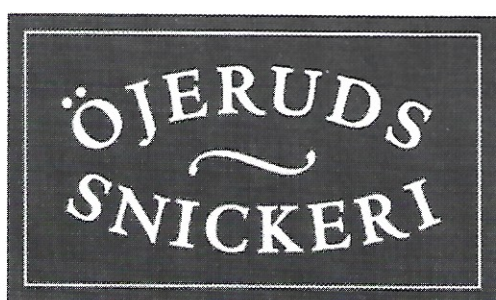
Kyrkliga syföreningens resa

Varje sommar gör kyrkliga syföreningen en resa. Den 30: juni ställdes färden till Sahlströmska gården utanför Torsby. Där guidades vi först av Bengt Sahlström i stora stugan. En släkting till de berömda syskonen Ida, Anna och Bror Sahlström. Vi gick runt i huset och beskådade målningarna, träslöjd och vävda saker. Ida kallades även "Fryksdalsmora" berömd för sina vävalster. Det pågick en mattutställning i ett av husen som vi tittade på. En av pristagarna var ifrån Öjerud, Anna-Lisa Karlsson.

Lunchen åt vi i "stallet", sen såg vi på hemslöjd och handlade lite småsaker. Därefter for vi till Lysviks kyrka, där Thorgny förrättade en liten andakt och vi sjöng en psalm. Vi hann sedan med ett besök i SolSiegs keramikaffär med lite inköp även där. Hemresan gick genom Sunne, där vi i stinas bil var inne och köpte bl.a. jordgubbar på Pekås.

Eva A.

**Köksinredningar
Trappor, Möbler
Specialsnickerier**

Tel/fax 0570-35011

TOMTEBOA

Hantverk

Larstomta Gunnarskog

E-mail: may@telia.com

hemsida: www.ros.m.se/tomteboa

GOD JUL

och

GOTT NYTT ÅR

önskar

Flickorna i Tomteboa

Ongkärstanker

Nu ha jä tõe mä stûner
å setter her å grûner
om jä skulle mænne
ta å ännre på civilstånne.

Ho ä att se fin flecka
å vøre nock väl skecka
te å stå vø spisen
å te å mate grisen.

Sôm sagt se ä ho att fin
åsse har ho symaskin.
Ho kan att lage mat
å inte ä ho lat.

Ho ä att se fin å tette på
men hô tru ho kan hette på
om dä skulle bli allvara tå
ja dä grûner jä att på.

Sesst se visste ho mä brukista si
å skröt mä allt ho hade lagt i
dä va duker å lakern å filter å täcke
sôm te e hel famelj kûnne ræcke

Nä ho i fange mett sætter sä
trur jä att ho fiker ätter mä
å jä får nock all dri frea
förrän jä tar å frier tea.

Men om dä sänna blir sure onger å snyte
trur jä att humöre kommer te å tryte
tänk om ho blir e rektig ragate å
sôm bare vill trätte å gnate.

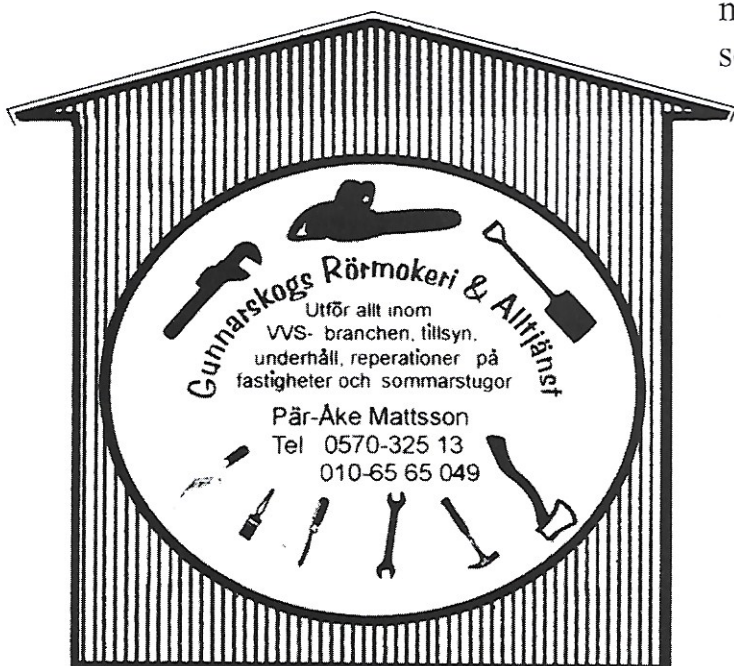
Nu slås jä åg tå tanken
trur ho att jä har möe på banken
se att dä ä för dä ho liker mä
å att ho sänna kanske sviker mä.

Om stûga blir full tå onger
å dä ä tomme penningponger
å ittnô i skåpa som mätter
ä dä nô å ståss ätter?

Sänna vete felle att katta
om dä kan väre nô slagen
te å väre tjur om natta
åsse oxe om dagen.

En slûppe förståss disken
om en ändå tõe risken
men mä allt dä annre besväre
se trur jä att friinga får väre

GL.

Linodling på Lafallhögda

Förra året såddes en linåker i Lafallhögda. Linkärvarna har hängt på tork i logen över vintern.

I senare halvan av juli var vi dit en dag och bredde ut linstråna till rötning. Karin på Håvilserudätra var med och instruerade oss. Det blev flera rader på backen ovanför stugan.

Det rötade linet

Vi var både damer och herrar som hjälpte till

Lin såddes även i år och på större yta än ifjol. Det blommade så blått och fint på sensommaren. Lin ska ryckas upp och det gjordes i början av september. Kärvarna hängdes på tork ute och i slutet av september togs de in och repades d.v.s. frökapslarna skars bort. Linkärvarna får nu hänga inne för fortsatt torkning. Det rötade fjolårslinet ska beredas nästa år.

Eva A

Vågrätt

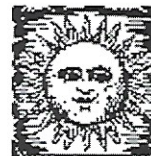
1. Bland sådana kan man nog välja under den stundande helga.
13. Kan utföras med nål och tråd eller av konstnär med god råd.
14. Romersk kejsare som brände men det var längesen det hände.
15. Om hästen ä så vill han inte gå.
16. Ett kortspel det vara kan eller också en dalaman.
17. Det mest enastående är väl tämligen slående
19. Är morgonpigga tidigt men trötta inte lika smidigt.
20. En sådan lever på kött från djur som har dött.
21. Så kan kallas en man utav nordlig stam men även en spanjor eller den som i Grekland bor.
23. E oppmaning te ongen eller en kröning tå kongen.
24. Jordart där det i många fall växer ganska mycket tall.
26. Kan være te å strete mä baklängesarbete.
27. En rörlig bildsfär Stjärnor jobbade där.
28. Bråttom, bråttom.
29. Kan numera troligen ”rappas”. Lite enklare blir det pappas.
31. Elsa Fransson.
32. Detta är väl inget namn ”i ropet” men mången tös har fått det uti dopet.
34. Tjuvens sätt ge ägarn ”upprättelse”? eller framföra en berättelse.
37. Denne får lära mycket pli dessutom att hata lede fi.
38. Är man utan sådan en dag blir man väldigt svag.
39. Sägs att blodet kan hos skräckfylld man.
40. Gjort en tjänst åt huset för att få in ljuset.
42. En slagruteman som ådern hitta kan.
45. Har i denna dag nyhetens behag.

Lodrätt

1. Blåser en sådan ihop av snö kan den försvinna vid tö.
2. Är man lite granna fräck kan man så benämna tomtens säck.
3. Blir det ofta på en åker och om vägen är dålig då man åker.
4. Slår såna sina huvuden ihop får ingen av dem kallas ”kop”.
5. Om förvånad man är säger man kanske så här.
6. Här Du skriver utan press ett odjurs halva adress.
7. Gjorde Du kanske plantorna i vår och även föregående år.
8. Skam till sägande ett lite slarvigt ord för ägande.
9. Rolf Bengtsson.
10. Ett sånt kan vara trögt eller också ganska högt Kan ibland också höras som del av det som skall göras.
11. Vinnare av del i loppet får pris vid dagliga stoppet.
12. Turistens medförda saker. Ligger ofta i bakdel å skaker.
17. Tjänstgör som en extramamma men är ej barnets mamma.
18. Här vet jag att vi har en kossas äldste far.
21. Visar hur tiden är förliden.
25. Ett väldigt litet kräk säger inte ens ett bräk.
29. Ingång till köket förr oftast med yttre dörr.
30. För att kunna skörda gör man så därför måste bonden göra så.
31. Många är rätt så skrala att denna rätt betala.
35. Orators bästa ämne kan nedåt här Du nämne.
36. Motsatsen till risat betyder säkert prisat.
40. Kan utan större risk benämnas liten fisk.
41. Nämns i förbindelse med förblindelse.
43. Eva Andersson.
44. Lågt beläget land, vid Atlantens rand.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13											
14				■	15			■	16		
17				18			■	19			
20					■	21	22				
23			■	24	25	■	26		■	27	
28		■	29			30	■		■	31	
32		33		■	■	34	35		36		
37						■		■	38		
39				■	■	41					
42				43	44						
45											

JUL-KRYSS 2003

Korsordskonstruktör
Gunnar Lidberg

Ditt förslag till lösning
sändes till :
Maja Olsson, Tvärud
670 35 Gunnarskog
Märk kuvertet
"Korsordet"

De två först öppnade
rätta lösningarna
belönas med
en penninglott!

Namn: _____

ICA
Thybergs
ÅRBOTTEN TEL. 320 43
VÄLKOMMEN

ICA
MILJÖ
BUTIK
ÖPPETTIDER
MÅN, ONS o FRE 9-18
TISD o TORS 9-19
LÖR 9-14
HELGDAGAR STÄNGT

PRIVAT
TANDLÄKARNA

Tandläkare
Lisa Lempert-Reimerson

*Personlig service
med kvalité och omtanke*

Torggatan 8, Arvika, tel 162 10
(Barn får kostnadsfri tandvård - även privat)

1	S	2	K	3	Ö	4	R	5	D	6	E	7	F	8	E	9	S	10	T	11	E	12	R	
13	L	A	G	E	R	R	E	N	S	A	R	E												
14	Å	M		15	D	I	L	L	A		16	M	O	L										
17	T	R	18	O	S	V	A	L		19	G	A	T	E										
20	T	A	N	K	S		21	A	L	D	R	I	G											
23	E	T	T	A		24	A	G	A		25	E	K	E										
26	R	K		27	P	O	N	D	U	S		30	K	R										
31	G	Ä	32	L		33	A	V		34	R	O		35	R	I								
36	I	R	A		37	S	Å	38	G	A		39	V	A	N									
40	L	L		41	A		42	K	L		43	B	A	N	G									
44	L	E	G	E	N	D	A	R	I	S	K	A												
48	E	K	O	R	R	S	V	A	N	S	A	R												

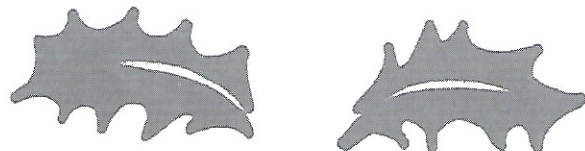
**KRYSSLÖSNING
TILL
VINTER-
KRYSET**

Vinnare blev:

MARY JOHANSSON
HÄLGEBODA
CHARLOTTENBERG
OCH
INGRID HAGLUND
KAPTEN UGLAS V. 8
653 46 KARLSTAD

GRATTIS!
PENNINGLOTTEN
KOMMER PÅ POSTEN!

**AC MONTERINGS
SERVICE**

**REPARATIONER &
INSTALLATIONER**

- Vatten
- Värme
- Sanitet

Anders Cajdert Gunnarskog
Tel / Fax 0570-322 61 • Mobil: 070-677 80 70

**Missnöjd med
lönen?
Vänta bara tills
du blir
pensionär**

**Kom in och prata pensions-
sparande med oss !**

Westra Wermlands Sparbank
www.wwsparbank.se

SÄLBODABYGDENS BYGDEGÅRDSFÖRENING

Söndagen den 7/9 var det dags för höstens första tipspromenad vid Fridhem.

Gunnar Lidberg var denna gång ansvarig för frågorna. (Mycket kluriga och svåra). Bästa resultat 10 rätt av 12. 29 vuxna och 9 barn gick promenaden i ett lite grått men ändå fint höstväder.

Kaffe och korv serverades efter utförd promenad. Sist prisutdelning.

Söndagen den 28/9 var det höstens sista tipspromenad vid Fridhem.

Medlemmar från Kattersrud var arrangörer denna gång. En mycket trevlig promenad i strålande höstväder. 28 vuxna och 11 barn hade mött upp. Korv med bröd, kaffe med hembakat bröd serverades, efter utförd tippning. Dagen avslutades med prisutdelning.

Lördagen den 11/10 -03 hölls paketauktion i Fridhem, med dragning av stora lotteriet. C:a 50-55 personer hade mött upp denna kväll, som började med lotteriförsäljning av åror.

En god stämning hade redan infunnit sig, när vår auktionist Morgan Johansson drog igång paketauktionen. En mycket köpglad publik gjorde att affärerna gick snabbt och bra.

Även några historier smög sig in mellan paketförsäljningen. Därefter blev det paus med kaffe och skårgås. Efter kaffepausen framförde Gunnar Lidberg egna kåserier. Kvällen avslutades med dragning i det stora lotteriet.

En trevlig kväll samt ett mycket fint tillskott i föreningens kassa.

Gunnar L.

2 Stormarknader i Arvika

Störst på mat
i västra värmland

**STORA FRIA
PARKERINGSYTOR**

ÖPPETTIDER:

Konsum Palmviken:
mån-lör 8-21, sön 11-21

Konsum stormarknad
Mån-lör 9-21, sön 11-21

KONSUM

STORMARKNAD

PALMVIKEN

0570-132 20

STYCKÅSEN

0570-727630

AKTIVITET
i skogsbruket ger resultat

För hög förräntning
- krävs röjning och gallring

För certifierat skogsbruk
- krävs Grön plan

För framtida bra priser
- krävs Mellanskog

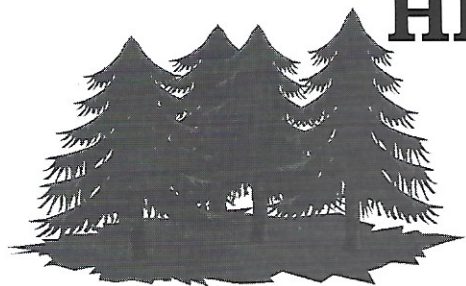
TEL 0570 - 711 780

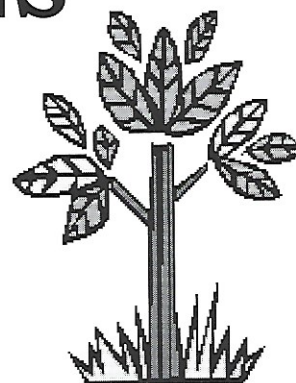
MELLANSKOG
Skogsägarna

www.mellanskog.se

GUNNARSKOGENS HISTORIA VI

*Tystnaden rår över nejden
Minnena flykta sin kos.
Slutad är järnbrukarfejden
på det gamla Fredros.*

Vi har tidigare beskrivit svedjebruket, kolningen samt säterbruket och torp i skogen i Gunnarskog. Avsevärda mängder skogsråvara gick åt framförallt till kolningen. Efter järnbruksepokens slut på 1870 – 1880-talet borde dock kolningen ha minskat i betydelse men ändock vet vi att kolningen fortsatte en bra bit in på nittonhundratalet. En tidigare generation har berättat att kolvedshuggning var den vanligaste sysselsättningen under denna tid.

En hel del skogsråvara förbrukades också till byggnationer på gårdarna och torpen. Stommen i många äldre hus utgörs ju av träbjälkar som tilljämnades med hjälp av bilor. En hel del timmer sågades också vid de mindre sågverk som fanns i nästan varenda hemman i Gunnarskog. I ”En bok om Gunnarskog” finns beskrivet var dessa sågverk var belägna. De flesta låg vid älvarnas forsar där vattenhjulen utnyttjades som drivkraft vid sågningen.

En del virke gick också åt till alla gärdesgårdar som tidigare fanns. I regel fanns en gärdesgård runt gårdar och torp mot utskogen som man sa på den tiden och dessutom kring åkrar och övriga inägor på gårdarna. Korna släpptes sommartid att beta i skogen och därför måste inägorna skyddas av gärdesgårdar.

Enligt publikationen ”Skogvaktaren 1889 – 1989” medförde främst kolningen att stora delar av bergslagsskogarna formligen slukades under en intensiv tid av bergshantering där kollet huvudsakligen användes. Eftersom Gunnarskog hade så många järnbruk under artonhundratalet är det ganska säkert att skogarna här också var lika illa åtgångna som i Bergslagen. Detta kunde också en tidigare generation svenskamerikaner bekräfta, som hade

utvandrat i början av nittonhundratalet. Enligt en återvändande svenskamerikan bestod skogen i Gunnarskog då mest av stora fall hyggen) då han utvandrade.

Att skogarna var illa åtgångna i början av nittonhundratalet orsakades dock inte bara av kolning och timmerhuggning. I slutet av artonhundratalet började man i allt större utsträckning tillverka pappersmassa. Billerud t.ex. började tillverka pappersmassa 1883. Detta gjorde att användningsområdet för skogsråvara utökades enormt. Stora mängder massaved behövdes till pappersmassefabrikerna. Det var nu det s.k. baggböleriet började. Ett skogsbolag köpte hela byn Baggböle i Västerbotten. Andra skogsbolag följde exemplet och började köpa upp skogsmark för att säkerställa sitt råvarubehov. Ofta köpte bolagen först avverkningsrätten på en fastighet för en längre tid, ibland upp till tjugo år. Man kan lätt föreställa sig hur skogen såg ut på en sådan fastighet året efter att avverkningsrätten upphörde. Den bestod ganska säkert av ett kalhygge.

En hel del skogsmark ägdes av järnbruken i Gunnarskog. Då verksamheten vid dessa nedlades såldes marken främst till de nya bolagen som tillverkade pappersmassa. I Bogens socken ägde Mitandersfors bruk stora skogsområden som år 1895 köptes av AB Lier Varald o Bogen. 1929 överlät detta bolag sina marker till Billeruds AB. Lyreds bruk med skogsmarker köptes efter 1908 av Jössefors AB. Järnbruken i Sälboda, Rexed, Nordsjöbruket, Treskog och Fredros såldes redan på 1870-talet till Sälboda AB. 1894 sålde Sälboda AB sina marker i Fredros och Treskog till Jössefors AB.

Den sistnämnda affären gjorde att Fredros Herrgård blev säte för Jössefors AB:s skogsförvaltning i Gunnarskog fram till 1914 då förvaltningen flyttades till Charlottenberg. Under den här tiden köpte Jösseforsbolaget även en hel del större fastigheter i Treskog som ex. Tavelbacken och Mon.

Sälboda AB köptes 1899 av bruksägaren Jörgen Blakstad m.fl. De anlade i Brättne ett träsliperi som utökades med pappersbruk och sulfittfabrik Verksamheten i Brättne pågick till 1940.

1917 såldes Brättne bruk och Rexed samt stora skogsområden i norra Gunnarskog till Billeruds AB. Sälboda Gård med skogsmarker blev dock kvar i familjen Blakstads ägo.

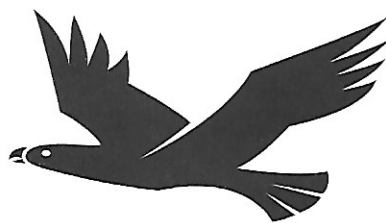
Jössefors AB med pappersmassfabrik i Jössefors blev småningom köpt av Billeruds AB. Därmed blev Billeruds AB den dominerande skogägaren i Gunnarskog. Skogsmarken indelades i bevakningar med en skogsvaktare som chef. Markerna i södra Gunnarskog t.o.m Gröttvål och Stommens hemman tillhörde Gårdsås bevakning. Bortans bev. omfattade bolagets skogar i Bortan och Allstakan. Treskogs hemman delades mellan Fredros och Treskogs bevakningar ungefär i mitten av sjön Treen. Dessa bevakningar tillhörde Charlottenbergs revir där förvaltningskontoret var beläget. Bogen bildade tillsammans med stora marker i Norge ett eget revir med förvaltningskontor i Mitandersfors. Större delen av skogsmarken i Bogens socken bildade Bogens bevakning. Denna indelning bestod ända fram till mitten av 1960-talet.

Bevakningarna svarade för skogsskötseln inom sina respektive områden. Från förvaltningskontoret fick bev. föreläggande om vilka kvantiteter virke som skulle utdrivas dels ur bolagets egen skog dels hur mycket som skulle köpas av övriga skogsägare. Föreläggandet beträffande egen skog varierade mellan cirka 4.000 – 5000 m³fub. Virket i form av timmer och massaved av tall och gran levererades helbarkat vid flottled där virket inmättes och märktes av speciella mätlag. Frisk granmassaved kallades sulfitted och hamnade så småningom vid sulfittfabrikerna i Brättne, Jössefors eller Billeruds Bruk i Säffle. Tallmassaved och rötskadad granmassaved

kallades sulfatted och hamnade oftast vid sulfattfabriken i Åmotfors eller senare vid Gruvöns Bruk.

Björk, asp och al dugde inte till massaved. Dessa trädslag högs till s.k. kastved. Träden fälldes, kapades i längder om en meter, klövs och lades upp i ”kaster” en meter höga. Under vintern lastades kastveden på en s.k. kastvedssläpa och transporterades med häst till bilväg. Där hämtades sedan veden med lastbil och transporterades till köpare framförallt i städer och samhällen. Framförallt under de båda världskrigen hade detta en mycket stor omfattning.

Till allt detta behövdes mycket arbetskraft. Detta återkommer vi med i kommande nummer.

*Åke Skog
Gunnar Lidberg
Torsten Nilsson.*

Källor:

En bok om Gunnarskog: Anders Olsson
Dikten Fredros: Okänd författare

MASKINER FÖR VED, HÖ OCH SNÖ

Däck och Kedjor

**HELA NORDFARMS
SORTIMENT**

Svens

Lantbruksmaskiner

Rexed

Tel/Fax: 0570-321 23

Mobil: 070-548 20 34

Hopptävling i Bortan

Den 7 september hade Gunnarskogs hästsällskap en hopptävling för första gången. Vi var hos Monika och Ivan Andersson i Bortan på deras ridbana. Föreningen har på senare tid fått allt fler yngre aktiva deltagare och en av önskemålen var en lättare hopptävling.

Glädjen hos de unga ryttarna och deras hästar var inget att ta miste på och för många var det första gången. Vi hade två klasser en på 50 cm och en på 70 cm där den sista klassen fick avgöras i en omhoppning på tid där tre felfria gjorde upp om placeringarna.

Jag tackar föräldrar och medlemmar för deras engagemang.

Resultat: Klass 1; 50 cm.

1. Mikaela Sylvén/ Sir Chriztoll 0 fel
2. Linda Axelsson/ Fengur 8 fel
3. Alexandra Sylvén/ Barbie utesluten 3 väg

Resultat: klass 2; 70 cm.

1. Alexandra Sylvén/ Barbie 0 fel, tid 30,10 sek och 0 fel
2. Anna-Karin Jakobsson/ Kajsa Kavat 0 fel, tid 30,97 sek och 4 fel
3. Terese Andersson/ Gulliver 0 fel, tid 32,64 sek och 4 fel
4. Mikaela Sylvén/ Camal 12 fel
5. Maria Gundahl/ Billy Utesluten 3 väg

Hubertusjakt 2003

Årets Hubertus blev den blötaste hittills, regnet höll i sig hela dagen. Det var 13 tappra ekipage som slöt upp till start i gamla grusgropen i Gårdsås, hästfolk är ett segt släkte!

Hästarna verkande inte bry sig om ifall de blev blöta och när vi väl kom iväg kändes allt bra, naturen har sin skönhet i alla slags väder. Ritten gick på fina stigar genom skogen och avslutades på det öppna fältet där den åtråvärda rävsvansen var gömd. Årets segrare blev Mikaela Sylvén på sin häst Camal. Vi återsamlades uppe i grusgropen, där var elden tänd och det serverades varm korv. Regnet blev oss ändå till sist övermäktigt, tanken på torra kläder och att komma in i värmen tog överhanden och årets Hubertusjakt var över.

Ordförande Ingemar Wilhelmsson

- Bortans IK -
**BARN
FEST**
Söndagen 18 jan 16.00
I Tväruds gymnastiksal
**ALLA
HJÄRTLIGT
VÄLKOMNA!**
Damsektionen

*Skicka in material till Gûnnerske-nytt!
OBS. Kom ihåg att skriva ert namn!*

VÄLKOMMEN

Gågatan - 157 90
Palmviksg - 165 90

**sko
CENTER**
- vi kan skor -

Språkförbistring

Två danskar sommarboende i Gunnarsskog åkte till Arvika för att äta på en restaurang. De brydde sig inte om att byta till finkläder. När de kom in på restaurangen frågade hovmästaren om de ville ha bord i avd. för rökare eller för icke rökare. När inte danskarna förstod försökte hovmästaren med engelska. "Smoking end no smoking". Danskarna förstod fortfarande inte vad han menade. Då gav hovmästaren dem ett bord i avd för icke rökare och sa: "No smoking".

Danskarna satte sig, tittade sig omkring och såg in i avd. för icke rökare, samt utbrast: "Men det är ju ingen annan heller som har smoking av gästerna.

Berättad av Per Maurtvedt.

Historien kring ett fotografi

Den 1 Jan 1971 gick Gunnarskogs kommun upp i Arvika kommun.
En epok i bygdens historia var därmed tillända

I december 1970 höll Gunnarskogs kommunfullmäktige sitt sista sammanträde före kommun-sammanslagningen. På fotot finns en del av fullmäktigeled.

Främsta raden från vänster: Olle Lövkvist Fredros, Elov Dahlén Årbotten, bror Nordling Stom-men, Bror Frykbom Tvärud, Torsten Nilsson Bortan,

Andra raden fr.v.: Elsa Hector Backa, May Ålander, Tore Björe Bosebyn, Albert magnusson Årbotten (delvis skymd)

Bakre raden: Carl-Erik Hult Stommen, Edward Gustafsson Allstakan samt Leif Risberg Bogen

 - Bortans IK -

ÅRSFEST

60-årsjubileum

24 Jan Kl.18:00
Folkets Hus, Charlottenberg

Mat, underhållning och
Dans till Pär-Roberts Orkester

 Anmälan till
Maria Rydberg 77 00 48
Annette Arvidsson 77 01 02

Senast 16/1

- Service med garanti -
TV stereo o hemelektronik
parabol o antenn

Lars-Erik Persson
Hantverksg. 7 C
671 31 Arvika

(inne på gården vid Bristol Hotell)

Telefon: 0570-71 14 70
mobil: 0706-509 929

Musikalen

LÅNTA Fjädrar

Klass 6 på Järvenskolan presenterade i dagarna tre, 17-19 november, en musikal för övriga elever i skolan och två föreställningar för allmänheten.

Det var i våras man bestämde sig för att sätta upp en musikal, dels för att tjäna ihop lite pengar till skolresan men även för att träna scenvana, samarbeta, uttrycka sig samt sjunga och spela. Samtliga elever i klassen har bidragit på något sätt i arrangemanget. Lite hjälp hade de fått av musikläraren: Lotta Delebrandt, teatriskt av klassföreståndaren: Camilla Tjärnestic och med dekoren av textilläraren Solveig Ljunggren. Sponsorer var Farmartjänst, Ledins Grus och TJ:s närköp. Mycket förnämligt, Tusen Tack!

Teatern handlade om en tonårspojke, Valter (spelad av Sofie Norrgård), som gillade en tjej, Valdine (Jessica Wallin). Han ville göra allt för att hon skulle bli intresserad av honom och bjuda honom på sin kommande fest. Han var dock mycket villrådig och tog hjälp ifrån sin syrra (Karin Björklund) samt satte in en annons i tidningen som resulterade i alla möjliga råd. Det slutade i alla fall med att det är bäst att vara sig själv, det kommer man längst med!

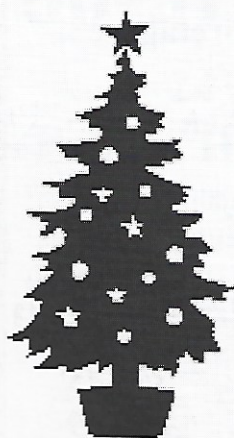
VALTER (spelad av Sofie Norrgård)

En utomordentligt bra musikal på alla punkter. Den var fantastiskt framförd både musikaliskt och teatermässigt. Eleverna bjöd verkligen på sig själva, vilket gav underhållning med hög dignitet, där fanns allt. De spred en glädje som fick 45 min att kännas som 15. BRA GJORT!

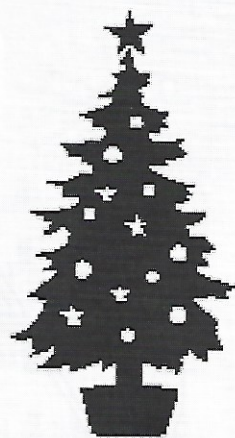

G r ä v a r e	Byggnadsarbete Skogsarbete Målning	T r a k t o r e r m m
	 <h2 style="margin: 0;">FARMARTJÄNST</h2> <p style="margin: 0;">Landsbygdsföretagare i samverkan</p>	
F l y t t n i n g	Behöver du hjälp Ring Farmartjänst Farmartjänst gör tjänst i stort och smått	
	Per-Axel Adolfsson 77 01 06 Rolf Nordling 325 45 Anders Bäcklin 342 49	
	Anläggning Gräsröjning	

Uthyres
Fina Lägenheter lediga
på Larstomta
ring Alf D.0570/32291

GOD JUL
och
GOTT NYTT ÅR
önskar

Gunnarskogs Bygdelag